

อัตลักษณ์-อัตลักษณ์ทางเพศ-พื้นที่-พื้นที่ทางสายตา

สันต์ สุวัจนราภินันท์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรื่องที่ผมสนใจโดยพื้นฐานคือ เรื่อง “อัตลักษณ์” และ “พื้นที่” โดยสนใจประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองสิ่งนี้ ว่าทำงานร่วมกันอย่างไร มีอิทธิพลต่อกันและกันอย่างไร และเป็นปัจจัยอย่างไรที่ก่อให้เกิด ขึ้นหรือเปลี่ยนแปลง นั่นคือ “อัตลักษณ์” ที่ผมสนใจไม่ได้อยู่ในแนวทางของ อัตถิภาวะนิยม แต่เป็นไปในเชิงโครงสร้าง คือถูกสร้างขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นปัจจัยหนึ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงคือ “พื้นที่” ดังนั้นจากกรอบความเข้าใจพื้นฐานนี้แล้วนำมาพิจารณาร่วมกับประเด็นเรื่อง อินเทอร์เน็ต พื้นที่เสมือน โลกไร้พรมแดน หรือไร้พื้นที่ แล้ว จึงส่งผลให้เกิดคำถามที่ว่า:

1. **IDENTITY** ถ้าเงื่อนไขทางพื้นที่เปลี่ยน จากเดิมที่เป็นพื้นที่ทางกายภาพ มีการปฏิสัมพันธ์แบบหน้าต่อหน้า มีการพิจารณาและรับรู้การปรากฏตัวของคนอื่นคนหนึ่งในพื้นที่นั้น กลายเป็นพื้นที่ทางโลกไซเบอร์ ไม่มีกายภาพมาเกี่ยวข้อง ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบตรงไปตรงมา พื้นที่ถูกแปรสภาพกลายเป็นเพียง ภาพสองมิติ เงื่อนไขของการรับรู้ก็เปลี่ยนไป ดังนั้นแล้ว “อัตลักษณ์” ของผู้คนจะเปลี่ยนไปมากน้อยเพียงไร ในประเด็นนี้ผมอยากจะมุ่งสนใจไปที่ “อัตลักษณ์ทางเพศ” (เพศ-เพศสภาพ-เพศวิถี) รวมถึงการแสดงออกของอัตลักษณ์ผ่านเงื่อนไขของพื้นที่ใหม่นี้ด้วย
 - 1.1. sex-gender-sexuality
 - 1.2. identity performance
 - 1.3. an alternative expression and emotion caused by a new identity
2. **SPACE/PLACE** ถ้าเงื่อนไขของการรับรู้ “พื้นที่” คือการเข้าไปอาศัยอยู่ (inhabit) หรือมีประสบการณ์ร่วม โดยอาศัยร่างกายและความทรงจำ เข้าไปปรับเปลี่ยนจากที่ว่าง (space) ที่ไม่มีความหมาย ไม่มีความเฉพาะเจาะจง ไม่มีประวัติศาสตร์ร่วม เป็นเพียงปริภูมิสามมิติชนิดหนึ่ง การเปลี่ยน “พื้นที่” ไปสู่การรับรู้แบบใหม่ การเข้าถึงเป็นเสมือนการผ่านเข้าไป ช่องทาง ความรวดเร็ว และเน้นเฉพาะการรับรู้ในแง่ทางสายตา (visibility) เท่านั้น ดังนั้นแล้ว “พื้นที่” ในเงื่อนไขใหม่นี้จะถูกนิยามเป็นเช่นไร ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนิยามและความหมายไปเช่นไร และถ้ามันเหมาะสมกับการใช้ร่างกายใหม่แล้ว เงื่อนไขของการใช้ผัสสะและการรับรู้จะเปลี่ยนไปหรือไม่อย่างไร และเงื่อนไขที่จะกำหนดความเป็นไปของพื้นที่นี้จะเป็นอย่างไร มันกำลังทำให้ความหมายเดิมในโลกกายภาพเปลี่ยนไปเช่นไร
 - 2.1. how the place has been transformed digitally
 - 2.2. how a new place has been redefined and re-applied
 - 2.3. new perception for a new space
 - 2.4. the co-existing condition or disappearing of the real